

CUVIOSUL SILUAN ATHONITUL

Icoană din iconostasul Bisericii Sfântului Siluan Athonitul
Mănăstirea Sfântul Ioan Înainte-mergătorul, Essex, Marea Britanie.

❖ STROPHION ❖

ARHIANDRITUL
SOFRONIE

↪
LVIOSVL
I SILVAN
ATHITVL

© 2013 World copyright of Arhimandrite Sophrony's text
Старец Силуан, Paris (1952) and Преподобный Силуан Афонский, Tolleshunt Knights (1990).

ISBN (10) 0-9512786-7-3

ISBN (13) 978-0-9512786-7-3

STAVROPEGIC MONASTERY OF ST. JOHN THE BAPTIST,
ESSEX, G.B.

No translations to be made from the original or translations of
the original without written permission from the Monastery.

© 2013 pentru ediția de față
Editura Accent Print, Suceava, România.

Traducere de Ierom. Rafail Noica.

© 2013 pentru prezenta traducere
STAVROPEGIC MONASTERY OF ST. JOHN THE BAPTIST, TOL-
LESHUNT KNIGHTS, by MALDON ESSEX, CM9 8EZ G.B.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SOFRONIE, Arhimandrit

Cuviosul Siluan Athonitul / Arhimandritul Sofronie. - Suceava :
Accent Print, 2013

ISBN 978-973-1772-66-0

235.3 Siluan Athonitul

ARHIMANDRITUL SOFRONIE

CUVIOSUL SILUAN ATHONITUL

Traducere din limba rusă de
Ierom. Rafail (Noica)

(Ediția a II-a revăzută)

Tipărită cu binecuvântarea
Înalt-Preasfințitului

IRINEU

Arhiepiscopul Alba-Iuliei

Editura Accent Print
Suceava, 2013

Alt Tropariu, Glas 3.
Podobie: Dreptariu al credinței....
Facerea lui Zaharia Ieromonahul

Duhul Sfânt întru cunoaștere luând, și al lui Adam câștigând plânsul, fără de sațiu pre Hristos ai dorit: cu tărie mintea în iad ai ținut și pre muritori mai presus de fire ai iubit. Părinte Siluane, pururea lui Dumnezeu soleşte a se da nouă cea mare milă.

Condacul, Glas 8.
Podobie: Când s'au pogorât...
Facerea lui Pavel Ieromonahul

Pre pământ fiind, slujit-ai lui Hristos, pre urmele Aceluia umblând; acuma, în ceriuri, pre Carele ai dorit privești, împreună cu Dânsul petrecând, precum au făgăduit. Pentru aceasta, Părinte Siluane, calea mă învață, carea ai urmat.

CUPRINS

Cuvânt înainte.....5

PARTEA ÎNTÂI

VIAȚA ȘI ÎNVĂȚĂTURA STAREȚULUI SILUAN

I. COPILĂRIA ȘI ANII TINEREȚII13
 Glasul Maicii Domnului – 19. Răstimpul armatei – 21. Călătoria la Părintele Ioan din Kronstadt – 23. Sosirea la Muntele Athos și intrarea în Mănăstire – 24. Începutul ispitirii – 25. Domnul se arată tânărului începător, Fratele Simeon – 29. Trei feluri de nevoitori în viața duhovnicească – 30. Simțământul păcătoșeniei și pocăința Fratelui Simeon – 32. Ce este păcatul? – 34.

II. NEVOINȚE MONAHALE37
 Pierderea harului – 38. Sfatul Starețului Anatolie – 39. A doua mare ispită și a doua Dumnezeiască povățuire: „Ține-ți mintea în iad, și nu deznădăjdui” – 46. O nouă treaptă a vieții duhovnicești – 47. Revenirea harului și rugăciunea pentru lume – 50.

III. CHIPUL ȘI CONVORBIRILE STAREȚULUI55
 Chipul și firea Starețului – 55. Convorbirile starețului: cu Părintele Stratonice – 60. Cu Părintele Veniamin – 63. La masa iconomilor – 66. Cu arhimandritul misionar – 69. Cu tânărul student, despre slobozenie – 70. Cu un monah, despre duhovniceasca luptă – 71. La gater – 76. Cu Părintele V. – 76. La Părintele Diadoh – 78.

IV. ÎNVĂȚĂTURA STAREȚULUI81
 Pentru cunoașterea voii lui Dumnezeu – 83. Pentru ascultare – 90. Sfânta Predanie și Scriptura – 93. Despre Numele lui Dumnezeu – 98. Gândurile Starețului: despre plante și animale – 100. Pentru frumusețea lumii – 102. Pentru slujbele bisericesti – 103. Pentru asemănarea omului cu Hristos – 104. Pentru căutarea lui Dumnezeu – 106. Pentru legătura cu aproapele – 106. Unimea lumii duhovnicești și măreția Sfinților – 108. Pentru du-

hovniceasca vedere a lumii – 108. Pentru cele două chipuri ale cunoașterii lumii – 110. Pentru însemnele harului și ale înșelării – 111. Gânduri despre libertate – 112. Pentru legătura personală a omului cu Dumnezeu personal – 118. Pentru iubirea de vrăjmași – 121. Deosebirea binelui și a răului – 124. Calea Bisericii – 126. Pentru deosebirea dintre iubirea creștină și dreptatea omenească – 128. Convorbirea cu Părintele Spiridon pentru rugăciunea neîncetată – 132.

V. PENTRU LINIȘTIREA MINȚII ȘI RUGĂCIUNEA CURATĂ ..135

Pentru cele trei chipuri ale rugăciunii – 135. Pentru desfășurarea gândului – 138. Lămurire dogmatică și ascetică a lucrării minții – 140. Cea dintâi poruncă a lui Hristos: a iubi pe Dumnezeu din toată mintea și din toată inima, ca temei al liniștirii minții – 144. Experiența vecinicii – 149. Începutul vieții duhovnicești: lupta cu patimile – 153.

VI. PENTRU FELURILE ÎNCHIPUIRII ȘI LUPTA CU EA: Patru feluri ale închipuirii156

VII. DESPRE STRĂVEDERE ȘI CHIPURILE EI176

VIII. PENTRU DUMNEZEIASCA LUMINĂ NEZIDITĂ ȘI FELURILE CONTEMPLĂRII EI183

Pentru nepătimirea după asemănarea lui Dumnezeu – 188. Calea firească spre nepătimire – 190. Pentru întunerecul despuierii – 191.

IX. PENTRU HAR ȘI PENTRU CONȘTIINȚA DOGMATICĂ NĂSCUTĂ DIN EL197

X. ÎNCERCĂRI DUHOVNICEȘTI: Omului, cu Dumnezeu nu totdeauna îi este ușor207

A vieții cu Sfinții, de asemeni, nu totdeauna este ușor – 209. „De nu este har și în trup, se poate ca omul să nu poată purta mucenicia pentru Hristos” – 211. O minunată cercetare – 212. „Asprimea” cercării – 214.

XI. Lămurire asupra descoperirii «ȚINE-ȚI MINEA ÎN IAD, ȘI NU DEZNĂDĂJDUI»222

XII. PENTRU CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU ȘI LIMITELE PUTINȚEI FĂPTURII228

Despre puterea și însemnătatea rugăciunii pentru lume – 236. Neadevărul gândului privind „slăbiciunea” Creștinismului – 239. Puterea Sfinților și calea „contrarie” a lor – 239. Creștineasca luptă cu răul – 240. „Legea” vecinicii vieții în cele două porunci – 241. Cuvântul de pe urmă – 243. Criteriul universal al adevărului – 244. Văditul paradox al vieții creștine – 247.

XIII. SĂVÂRȘITUL STAREȚULUI250

XIV. Câteva mărturii după moartea STAREȚULUI262

ÎNCHEIERE269

PARTEA A DOUA

SCRIERILE STAREȚULUI SILUAN

PREDOSLOVIE277

I. TÂNJIREA DUPĂ DUMNEZEU283

II. CUVÂNT PENTRU RUGĂCIUNE306

III. PENTRU SMERENIE311

IV. PENTRU PACE324

V. PENTRU HAR332

VI. PENTRU VOIA LUI DUMNEZEU ȘI SLOBOZENIE345

VII. PENTRU POCĂINȚĂ357

VIII. PENTRU CUNOAȘTEREA LUI DUMNEZEU365

IX. PENTRU DRAGOSTE	374
X. SÂNTEM FIII LUI DUMNEZEU ȘI ASEMĂNĂTORI DOMNULUI	398
XI. PENTRU MAICA DOMNULUI	402
XII. PENTRU SFINȚI	406
XIII. PENTRU PĂSTORI	412
XIV. PENTRU MONAHI	420
XV. PENTRU ASCULTARE	433
XVI. PENTRU RĂZBOIUL DUHOVNICESC	436
XVII. PENTRU GÂNDURI ȘI PENTRU ÎNȘELARE	453
XVIII. TÂNGUIREA LUI ADAM	461
XIX. ISTORISIRI DIN EXPERIENȚE TRĂITE, ȘI DESPRE UNELE ÎNTÂLNIRI ȘI CONVORBIRI CU NEVOITORI	468
XX. GÂNDURI, SFATURI, CUGETĂRI ALE NEVOINȚEI ..	502

A N E X E

SCRISOAREA PATRIARHULUI ECUMENIC CĂTRE ARHI-MANDRITUL KYRILL	525
HRISOVUL PROSLĂVIRII CUVIOSULUI SILUAN ATHONITUL	526

SINAXAR	528
TROPARELE ȘI CONDACUL CUVIOSULUI SILUAN ATHONITUL	531

Descoperirea despre Dumnezeu spune: «Dumnezeu dragoste este» (1 Io. 4: 8), «Dumnezeu lumină este, și nici un întunec întru El este» (1 Io. 1: 5).

Cât de greu ne este nouă, oamenilor, a ne învoi cu aceasta. Greu, pentru că și viața noastră personală, precum și viața întregii lumi ce ne înconjoară poartă mărturie mai degrabă împotriva.

De fapt, unde este acea LUMINĂ A DRAGOSTEI TATĂLUI, dacă noi toți, ajungând la sfârșitul vieții noastre, ne vedem nevoiți, împreună cu Iov, din amarul inimii a mărturisi: «Zilele mele degrab au trecut, rumpu-s'au [cele mai înalte doriri] ale inimii mele... Iadul va fi casa mea... Unde dar încă mai este mie nădejde?» (Cf. Iov 17: 11-15).

Însuși Hristos poartă mărturie că Dumnezeu cu purtare de grijă rânduieste cele pentru întreaga făptură, că nici cea mai mică pasăre nu este uitată de El, că El se grijește până și de podoaba ierbii câmpului, iar pentru oameni grija Lui este încă neasemuit mai mare, încât «vouă și perii capului numărați sânt toți» (Mt. 10: 30).

Unde dară este această pronie grijulie până și la cel mai de pe urmă amănunt? Toți sântem covârșiți de priveliștea nesfârșitei dezlănțuiri a răului în lume. Milioane de vieți, adesea de abia începute, înainte chiar de a putea ajunge la conștientizarea vieții, sânt secerate cu o sălbăticie de neînchipuit.

Atunci la ce bun ne este dată această viață fără noimă?

Și iată, însetat caută sufletul a se întâlni cu Dumnezeu, spre a-I zice: La ce bun mi-ai dat viața?... Urātu-mi-s'a de suferință; întunerecul mă împresoară; pentru ce Te ascunzi de la mine?... Știu că ești bun, dară cum de ești așa de nepăsător la suferința mea?

Cum de ești așa de... crunt și de neînduplecat către mine?

Nu Te pot înțelege.

Viețuit-a pe pământ un om, bărbat de uriașă putere a duhului, numele lui – Simeon. Îndelungă vreme se ruga el cu nestăvilit plâns: «Miluiește-mă»; dară Dumnezeu nu-l auzea.

Luni de-a rândul petrecut într'o astfel de rugăciune, iar puterile sufletului i s'au sleit și, ajuns la deznădejde, a izbucnit într'un strigăt: «Ești de neînduplecat!» Iară când, cu aceste cuvinte încă ceva s'a sfâșiat în sufletu-i istovit de deznădejde, dintr'o dată, pentru o clipită, a văzut pe Hristos cel viu; o flacără i-a umplut inima și întreg trupul cu atâta putere, încât dacă vedenia s'ar fi prelungit încă o clipită, ar fi murit. De atunci el niciodată nu a mai putut uita acea negrăit de blândă, nemărginit de iubitoare privire a lui Hristos, plină de bucurie și de o covârșitoare pace, și următorii îndelungați ani ai vieții sale a purtat neconținut mărturia faptului că Dumnezeu dragoste este, dragoste nemărginită, de necuprins.

Pentru dânsul, pentru acest martur al Dumnezeieștii iubiri ne este cuvântul.

Din zilele Sfântului Ioan de-Dumnezeu-cuvântătorul, de-a lungul celor nouăsprezece veacuri, au trecut nenumărate cete de astfel de marturi, însă acesta din urmă ne este deosebit de prețios, căci a viețuit în zilele noastre. Adesea se întâlnește la creștini dorința – dorință deplin firească – de a vedea semne deslușite ale credinței noastre, căci altminteri ar neputință în așteptarea lor, iar povestirile despre minunile zilelor de mult trecute se prefac în conștiința lor în mit. Iată de ce este atât de importantă ivirea din nou a unor astfel de mărturii, iată de ce ne este atât de prețios acest nou martur, în persoana căruia este cu putință a vedea cele mai de preț întruchipări ale credinței noastre. Știm că puțini vor fi cei ce vor crede și acestuia, precum puțini au crezut în mărturia părinților dinainte; și nu pentru că mărturia este mincinoasă,

ci pentru că a crede îndeamnă la nevoie.

Spuneam că de-a lungul a nouăsprezece veacuri de istorie a creștinismului au trecut nenumărate cete ale unor astfel de mărturii ale iubirii lui Hristos – dar totuși, în nețărmutul noian al omenirii ei sânt atât de puțini, atât de rari.

Rari asemenea marturi, pentru că nu este nevoie mai grea, mai dureroasă, decât nevoia pentru dragoste; pentru că nu este mărturie mai înfricoșată decât mărturia pentru dragoste; pentru că nu este propovăduire mai smintitoare decât propovăduirea iubirii.

Aruncați o privire asupra vieții lui Hristos. El a venit în lume să împărtășească oamenilor bunăvestirea vecinicei vieți dumnezeiești, pe care ne-a propovăduit-o în cuvinte simple, omenești, în cele două porunci ale Sale pentru dragostea de Dumnezeu și de aproapele; și din istorisirea Evangheliilor vedem câtor ispite a fost supus El de către diavolul, care a făcut tot ce a putut spre a sili pe Hristos să încalce fie cât de puțin acele porunci, și astfel să-I ia «dreptul» de a le da omului. Priviți la ce s'a petrecut în pustie (Mt. 4; Lc. 4). Din răspunsurile lui Hristos vedem că lupta acolo era pentru prima poruncă, adică pentru dragostea de Dumnezeu. Pe biruitorul în acea luptă, pe Hristos, odată ieșit la propovăduire, diavolul L-a împresurat cu atmosfera unei vrăjmășii ucigașe de neîmpăciuit, urmărindu-L în toate căile Sale; însă nici aci nu-și atinge țelul. Ultimele lovituri asupra lui Hristos: vânzarea de către ucenicul-apostol, obșteasca lepădare și sălbaticele strigăte ale unei gloate ce primise atâtea binefaceri: «Răstignește-l, răstignește pre El!»; însă și aci biruiește tot dragostea lui Hristos, pentru care Însuși dă mărturie: «Îndrăzniți, Eu am biruit lumea»; și iarăși: «Vine stăpânitoriul lumii acesteia, și întru Mine nu află nimic».

Astfel diavolul nu a putut să-I ia dreptul de a da lumii porunca cea nouă. Domnul a biruit, iară biruința Sa în veac rămâne, iară de acum niciodată, și nimeni, și nimic nu va mai înmicișora această biruință.

Iisus Hristos fără de măsură a iubit lumea; iar această dragoste a fost dată în chip lucrător a o trăi Starețului¹ Siluan, care însuși, drept răspuns, a iubit pe Hristos, și ani îndelungați a petrecut într' o deosebită nevoie, pentru ca nimeni și nimic să nu-i răpească darul, iar către sfârșitul vieții putea, asemenea marelui Pavel, să zică: «Cine pre noi va despărți de dragostea lui Hristos? Necaz, au strâmtorare, au prigoană, au foamete, au golătate, au primejdie, au sabie? ... Pentru că încredințat sânt că nici moarte, nici viață, nici îngeri, nici începătorii, nici puteri, nici cele de acum, nici cele viitoare, nici înălțime, nici adâncime, nici altă oarecare zidire putea-va pre noi să despartă de dragostea lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus, Domnul nostru» (Rom. 8: 35-39).

Oprindu-ne asupra cuvintelor Apostolului Pavel, înțelegem că nu ar fi putut grăi astfel decât trecând el însuși toate aceste încercări. Și tot cel ce va urma lui Hristos, precum a arătat experiența veacurilor, va trece prin mulțime de încercări. Prin aceleași a trecut și Starețul Siluan.

Fericitul Stareț, Shimonahul Siluan, s'a nevoit în Muntele Athos de-a lungul a patruzeci și șase de ani, în Mănăstirea rusească a Marelui Mucenic Panteleimon. În aceeași mănăstire mi-a fost dat să trăiesc în jur de patrusprezece ani. În ultimii ani ai vieții Starețului, din anul 1931 până în ziua săvârșirii sale (11/24 Septembrie, 1938), s'a întâmplat să-i fiu omul cel mai apropiat. Cum s'a întâmplat, nu mă voi încumeta a lămuri; dacă voiți, am putea-o numi o ironie a sorții. Despre legătura mea cu Starețul știau unii dintre cei care-l cinsteau, și stăruitoarele lor rugăminți m'au determinat să-i scriu **viața**. Sarcină care, pentru omul ce nu

¹ În cartea de față folosim cuvântul „Stareț” în sensul original rusesc, adică „Bătrân îmbunătățit în duh” (ca și Gheron în limba greacă). (N. tr.)

are nici darul, nici experiența de a «scrie», nu este ușoară; cu toate acestea m'am hotărât să o fac, adânc și sincer convins de faptul că asupra mea zace răspunderea de a face cunoscut lumii cele despre acest om cu adevărat mare.

Cartea de față, prin cuprinsul său, **este destinată unui cerc restrâns de oameni**, ale căror năzuințe se pleacă stăruitor asupra nevoii creștine: drept aceea, grija de căpetenie va fi nu arta literară, ci un cât mai adevărat «portret duhovnicesc» al Starețului.

Întreaga mea grijă în legătura cu dânsul se mărginea la chipul său duhovnicesc, singurul meu țel fiind propria-mi «zidire». Niciodată nu m'am gândit a-i scrie biografia, și drept aceea multe din cele ce în chip firesc ar fi interesat pe un biograf mi-au rămas necunoscute. Despre multe sânt nevoit să tac, deoarece sânt legate de oameni încă în viață. Voi înfățișa aci doar un număr redus de întâmplări din viața Starețului, povestite de dânsul cu felurite prilejuri în vremea deselor noastre convorbiri sau auzite de mine de la alți nevoitori din Sfântul Munte, prieteni de-ai Starețului. Presupun că puținătatea mărturiilor privind viața sa din afară nu va constitui vreun neajuns esențial al trudei noastre. Aș fi deplin mulțumit dacă mi s'ar da, fie și în parte, a-mi împlini o sarcină mai însemnată, și anume, a contura chipul duhovnicesc al Starețului pentru cei ce nu au avut fericirea nemijlocitei, viei părtașii cu dânsul. Pe cât îmi este cu putință a judeca, și în măsura în care mi-a fost dat să întâlnesc oameni, acesta a fost singurul om nepătimăș ce mi s'a dat a întâlni în calea vieții mele. Acum, că nu mai este printre noi, el îmi apare cumva ca un neobișnuit uriaș al duhului.

Când Domnul trăia pe pământ, smeritul Său chip trupesc ascundea privirii celor dimprejur adevărata Sa măreție Dumnezeiască, și de-abia după Înălțarea Domnului și Pogorârea Sfântului Duh s'a descoperit vederii minții ucenicilor și apostolilor Dumnezeirea lui Hristos. Ceva asemănător s'a petrecut cu mine în privința Starețului Siluan. În timpul vieții el era atât de simplu și

Respect pentru o...

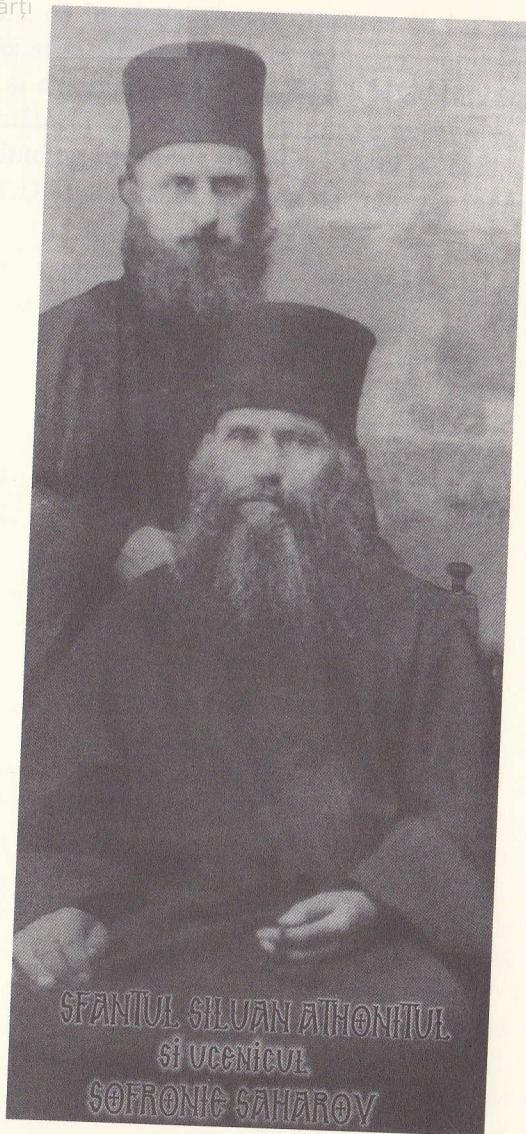
de deschis, că în ciuda a toată cinstirea ce i-o purtam, în ciuda conștiinței sfințeniei acestui bărbat, nu am putut simți deplin măreția lui; și de-abia acum, când de-a lungul unui întreg șir de ani nu mai întâlnesc în calea mea nimic pe măsura sa, într'un târziu încep să înțeleg adevărata măreție a celui pe care, prin neînțeleasa pronie Dumnezeiască, mi s'a dat atât de îndeaproape a cunoaște.

PARTEA ÎNTÂI

VIAȚA ȘI ÎNVĂȚĂTURA STAREȚULUI

SFANTUL SILUAN ATHONITUL
ȘI UCENICUL
SOFRONIE SAHAROV

SEPTEMBRIE 1933

I

COPILĂRIA ȘI ANII TINEREȚII

Uiața fericitului Stareț Siluan, văzută din afară, s'a scurs fără multă însemnătate. Până la vârsta înrolării în armată a dus viața unui sărac țaran rus, apoi obișnuita slujire militară în gradele inferioare, iar apoi ani îndelungați, patruzeci și șase de ani, monotona viață mănăstirească de simplu monah.

Registrul mănăstirii spune despre el următoarele: «Părintele Shimonah Siluan; numele laic: Simeon Ivanovici Antonov, țaran din gubernia Tambov, județul Lebedinsk, satul Șovsk. Născut în anul 1866; ajuns la Athos în anul 1892; tuns în mantie în anul 1896; în shimă, 1911. A trecut prin ascultările: la moară, la metohul Kalamaria (o proprietate a Mănăstirii din afara Athosului), la Vechiul Russikon din munte, la Iconomat. S'a săvârșit la 11/24 Septemvrie, 1938».

Între «născut» și «săvârșit» totul este neînsemnat, nimic vrednic de povestit; a se atinge însă de viața lăuntrică a omului înaintea lui Dumnezeu – este lucru nu neînsemnat, ba chiar îndrăzneț. A descoperi înaintea întregii lumi inima «adâncă» a creștinului este aproape o pângărire a celor sfinte; însă întăriți de faptul că de acum, odată ieșit din lume biruitor asupra lumii, pe Stareț nimic nu-l mai primejduiește, nimic nu mai poate dăuna vecinicei sale odihne în Dumnezeu, îndrăznesc să încerc a povesti câte ceva despre deosebit de bogata sa viață, împărătesc de înaltă, având în vedere pe cei puțini care înșiși năzuiesc către aceeași dumnezeiască viață.

Câmpul de luptă duhovnicească al fiecărui om este mai născut de toate propria inimă; iară cel ce iubește a pătrunde în inima sa va prețui zisa Prorocului David: «apropia-se-va omul și inima **adâncă**» (Ps. 63: 7). Adevărata viață creștină se desfășoară acolo, în inima adâncă, ascunsă nu numai de privirile străine ci, în deplinătatea sa, chiar și de însuși purtătorul acelei inimi. Cel ce s'a pogorât în această cămară de taină, fără îndoială va fi încercat o uimire de nedezvăluit în fața tainei ființării. Cel ce s'a adâncit cu mintea curată într'o încordată contemplație a omului său lăuntric, acela va înțelege neputința de a urmări pe deplin fie și un scurt răstimp al curgerii vieții sale, va cunoaște neputința de a surprinde desfășurările vieții duhovnicești ale inimii, care în adâncul lor ating acea ființare unde de acum nu mai există desfășurări. Și totuși, în lucrarea de față, înaintea mea se află a-nume această sarcină: a schița desfășurarea lăuntrică a devenirii duhovnicești a marelui nevoitor.

Nu, nu-mi voi asuma o sarcină de neîmplinit. Voi atinge doar în parte acele etape ale vieții lui care îmi sânt cele mai cunoscute. Într'o și mai mare măsură socotesc nelalocul ei încercarea unei psihanalize științifice, căci acolo unde lucrează Dumnezeu știința nu mai poate fi aplicată.

Din îndelungata viață a Starețului, cel mai limpede rețin anumite întâmplări ce dezvăluie câte ceva din viața sa lăuntrică și care, în același timp, fac parte din «istoria» sa. Prima, cronologic, este din frageda sa copilărie, când avea nu mai mult de patru ani. Tatălui său, asemenea multor țărani ruși, îi plăcea să primească străini. Odată, într'o zi de praznic, cu deosebită bunăvoință a îmbiat în casa sa pe un oarecare vânzător de cărți, nădăjduind să afle de la el, ca de la un om «cu carte», ceva nou și interesant, căci suferea din pricina «întunecului» său și tindea însetat spre cunoaștere și luminare. În casă, oaspetelui i s'a oferit ceai și mâncare. Micuțul Simeon, cu prunceașă curiozitate

îl privea și asculta cu luare aminte convorbirea. Vânzătorul de cărți a dovedit tatălui că Hristos nu este Dumnezeu și că Dumnezeu nici nu există. Băiețașul Simeon a fost izbit în chip deosebit de cuvintele: «Unde-i El, acel Dumnezeu?», și s'a gândit: «Când voi crește mare, voi cutreiera întreg pământul să-l caut pe Dumnezeu». Când a plecat oaspetele, micul Simeon a zis tatălui: «Tu mă înveți să mă rog, iar el zice că Dumnezeu nu există». La care tatăl a răspuns: «Credeam că este un om înțelept, dar s'a dovedit a fi un prost. Nu asculta de el». Însă răspunsul tatălui nu a șters îndoiala din sufletul băiețașului.

Mulți ani au trecut de atunci. Simeon a crescut, a devenit un flăcău mare și voinic, și lucra nu departe de satul lor, pe moșia Cneazului Trubețkoi, unde fratele său mai mare se tocmise la zidirea unei case. Lucrau amândoi în artel¹; Simeon – ca tâmplar. Artelul avea ca bucătăreasă o țarancă din sat. Într'o zi ea s'a dus în pelerinaj și, între altele, s'a închinat la mormântul vestitului nevoitor Ioan din Sezionov, zăvorâtului (1791-1839). La întoarcere povestea despre viața sfântă a zăvorâtului și că la mormântul său se făceau minuni. Câțiva dintre bătrânii ce erau de față întăriră povestirile despre minuni, și toți ziceau că Ioan fusese un om sfânt.

Auzind convorbirea, Simeon gândi: «Dacă el este sfânt, înseamnă că Dumnezeu este cu noi, și nu am de ce să cutreier tot pământul ca să-L caut»; și de la acest gând tânăra sa inimă s'a aprins de dragoste pentru Dumnezeu.

Uimitor este faptul că, de la vârsta de patru ani până la nouăsprezece ani, gândul ce căzuse în sufletul copilului atunci când îl ascultase pe vânzătorul de cărți, stăruise; gând care vădit îl împovărase, și rămăsese nedezlegat undeva, în adâncuri, și care s'a dezlegat într'un chip atât de straniu și aparent naiv.

¹ Artel: grup de muncitori care locuiau împreună, aveau masa comună și împărțeau plata lucrării la care luau toți parte – formă de organizare specifică Rusiei. (N. tr.)